
Väliskomisjon

2020/2202(INI)

25.10.2022

ARVAMUS

Esitaja: väliskomisjon

Saaja: põhiseaduskomisjon

rakendamisaraporti kohta, mis käsitleb Ühendkuningriigi EList väljaastumise
lepingut
(2020/2202(INI))

Arvamuse koostaja: Andreas Schieder

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Väliskomisjon palub vastutaval põhiseaduskomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

- A. arvestades, et väljaastumislepingusse lisati seoses liidu välistegevusega erikord, mille kohaselt oli Ühendkuningriik üleminekuperioodil seotud kohustustega, mis tulenesid ELi sõlmitud rahvusvahelistest lepingutest ja kohustasid Ühendkuningriiki rakendama liidu piiravaid meetmeid, olenemata sellest, kas need otsustati üleminekuperioodil või olid juba kehtestatud, ning toetama ELi avaldusi ja seisukohti kolmandates riikides ja rahvusvahelistes organisatsioonides; arvestades, et lepinguga nähti ette Ühendkuningriigi osalemine juhtumipõhiselt ELi ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika raames toimuvates sõjalistes operatsioonides ja tsiviilmissioonides, austades samas ELi otsustusprotsessi sõltumatust ja asjakohaseid ELi otsuseid ja õigusakte ning andmata Ühendkuningriigile selliste operatsioonide ja missioonide juhtimisõigust;
- B. arvestades, et 10. aprillil 1998. aastal sõlmiti Ühendkuningriigi valitsuse, Iirimaa valitsuse ja teiste mitmepoolsete läbirääkimiste osalejate vahel Belfasti kokkulepe (suure reede kokkulepe); arvestades, et väljaastumislepingu Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis nähakse ette õigusraamistik, millega säilitatakse suure reede kokkuleppe kõik osad ja Põhja-Iirimaa elanike õigused ning tagatakse rahu, ühtse turu ja kogu saare majanduse terviklikkus ning välditakse seega ranget piirikontrolli; arvestades, et Ühendkuningriigi kohustus on tagada suure reede kokkuleppe kõigi osade kohaldamine igas olukorras;
- C. arvestades, et Ühendkuningriigil ja ELil on ühised väärtused ja julgeolekuhuvid nii Euroopa vahetus naabruses kui ka kogu maailmas; arvestades, et Ühendkuningriik on ELi oluline partner ning keskne NATO liige ja jääb selleks ka edaspidi;
  1. tuletab meelde, et Euroopa Liidu lepingu artikli 50 lõike 2 kohaselt võetakse väljaastumislepingutes arvesse väljaastuva riigi ja liidu tulevaste suhete raamistikku;
  2. tuletab meelde, et ELi ja Ühendkuningriigi kaubandus- ja koostöölepingu allkirjastamise ELi poolt ja selle ratifitseerimise Euroopa Parlamendi poolt tingimuseks seati väljaastumislepingu täielik rakendamine; peab kahetsusväärseks, et väljaastumislepingut ei ole ikka veel täielikult rakendatud, eelkõige Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis osas;
  3. tuletab meelde, et kuigi väljaastumislepingule lisatud poliitiline deklaratsioon sisaldas mõlema poole kehtestatud selgeid sätteid koostöö kohta välispoliitika, julgeoleku ja kaitse valdkonnas, ei käsitletud neid sätteid kaubandus- ja koostöölepingu üle peetavatel läbirääkimistel, kuna Ühendkuningriigi valitsus ei olnud nende küsimuste arutamisest huvitatud;
  4. peab kahetsusväärseks, et hoolimata vastastikusest huvist teha välispoliitika ja julgeoleku valdkonnas koostööd, mis põhineks ühistel väärtustel ning aitaks edendada rahu ja tugevdada reeglitel põhinevat rahvusvahelist korda, ei jõutud kokkuleppele koostöö institutsionaalses vormis, kuna Ühendkuningriik ei soovinud seda võimalust ära kasutada; rõhutab siiski, et Ühendkuningriigi panus Euroopa ja Atlandi piirkonna

julgeolekuse on suurenenud, ning tunnustab Ühendkuningriigi märkimisväärset panust Ukraina territoriaalse terviklikkuse, kaitse- ja luurevõime toetamisse;

5. rõhutab, et vajadust ELi ja Ühendkuningriigi vaheliste tihedamate ja paremini koordineeritud suhete järele julgeolekuküsimustes on süvendanud Venemaa alustatud Ukraina-vastane agressioonisõda; nõuab sisulist koordineerimist ja koostööd ELi ja Ühendkuningriigi vahel, et mõlemad saaksid aktiivselt osaleda suurte konfliktide lahendamisel; tuletab meelde oma ettepanekut, et selline koordineerimine peaks juhinduma Ühendkuningriigi ja ELi ühisest välispoliitika raamistikust, mis pakub mõlemale poolele välispoliitiliste küsimuste alase kõrgetasemelise konsulteerimise ja koordineerimise süstemaatilist platvormi;
6. rõhutab, et kuigi poliitilisest deklaratsioonist ei ole kinni peetud ning välispoliitika ja kaitse alane kokkulepe puudub, peaksid mõlemad pooled tihedama koostööd nendes valdkondades, kasutades välispoliitilist lähenemisviisi, mis põhineb demokraatial ja õigusriigil, soolisel võrdõiguslikkusel, desarmeerimisel ja massihävitusrelvade leviku tõkestamisel ning rahvusvahelisel arengu- ja kliimameetmete alasel koostööl;
7. tunneb muret Ühendkuningriigi valitsuse tegevuse pärast, mis võib kahjustada suure reede kokkulepet ja destabiliseerida rahu Põhja-Iirimaal; tuletab meelde, et selline tegevus ei ole kooskõlas väljaastumislepinguga, mille kohaselt on Ühendkuningriik kohustatud tagama, et suure reede kokkulepet kohaldatakse ja jõustatakse täiel määral ja igas olukorras; tuletab meelde, et need ühepoolsed meetmed on vastuolus rahvusvahelise õigusega, õhustavad ELi ja Ühendkuningriigi suhteid, kahjustavad Ühendkuningriigi kui usaldusväärse partneri mainet ja neid võetakse ajal, mil kestvad geopoliitilised kriisid nõuavad liitlaste vahel suuremat ühtsust ja solidaarsust kui kunagi varem; nõuab tungivald, et Ühendkuningriigi uus valitsus teeks konstruktiivselt ja heas usus koostööd ELi ja kõigi Põhja-Iirimaa kogukondadega.

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	25.10.2022
Lõpphääletuse tulemus	+: 41 -: 1 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Alviina Alametsä, Alexander Alexandrov Yordanov, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Kinga Gál, Sunčana Glavak, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Dietmar Köster, David Lega, Miriam Lexmann, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, Pedro Marques, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Urmas Paet, Kostas Papadakis, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Mounir Satouri, Andreas Schieder, Jordi Solé, Tineke Strik, Hermann Tertsch, Dragoș Tudorache, Thomas Waitz, Charlie Weimers, Salima Yenbou
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Anna-Michelle Asimakopoulou, Corina Crețu, Markéta Gregorová, Andrey Kovatchev, Georgios Kyrtos, Gabriel Mato, Ramona Strugariu
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Janusz Lewandowski, Alessandro Panza

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

41	+
ECR	Hermann Tertsch
ID	Susanna Ceccardi, Alessandro Panza
NI	Kinga Gál
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Anna-Michelle Asimakopoulou, Traian Băsescu, Sunčana Glavak, Andrey Kovatchev, David Lega, Miriam Lexmann, Janusz Lewandowski, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, Gabriel Mato, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon
RENEW	Petras Auštrevičius, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Georgios Kyrtos, Ramona Strugariu, Urmas Paet, Dragoș Tudorache, Salima Yenbou
S&D	Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Corina Crețu, Dietmar Köster, Pedro Marques, Sven Mikser, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder
Verts/ALE	Alviina Alametsä, Markéta Gregorová, Mounir Satouri, Jordi Solé, Tineke Strik, Thomas Waitz

1	-
NI	Kostas Papadakis

1	0
ECR	Charlie Weimers

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu